
~

ERRIMINA TA ERRIGINTZA

EMEN JAIOAK GARA

Geuk ez dogu aukeratu gure jaioterria. Ementxe agertu giñan mundu onetara sartzeko eta fededun garanok orretan Jaungoikoaren asmoak ikusten doguz.

Eta emen jaio giñalako, bizitzara begiak idegi genduzanean, giro euskalduna aurkitu gendun: Gure aitak eta amak ez ekien ezelako erderarik edo zerbait jakitekotan oso txarto egiten eben, aitak batez be, amak ezer be ez, amamak be ez. Eta anaiak ikasi egin bear izan dabe.

Aurkitu dogun giro onek barrumin bereizia sortu dau gudan. Barrumin onek berezkotasuna dauka, aita eta ama maitatzea berez datorren lez, bardin geure ingurua, aberria maitatzea. Emen euskera entzuteak edo geure dantzak eta olakoak ikusteak poz bereizi bat emoten dausku, eta barru-min edo poz ori askoz aundiagoa biurtzen da urrin gagozeanean: Zelako poza Ameriketan edo beste edozein lekutan euskeraz egiten dauan bat aurkitzen dogunean edo iparraldean Maule'ra edo beste edozein erri euskaldunera joan eta an euskeraz egiten dauskunean. Bear ba'da ulertzea gatx egiten jaku, baiña anaitasunaren ezaugarria da eta poza emoten dausku. Zazpiak bat egiten gaitue euskereak eta beste bereizitasun guztiak.

Erbesteko izparlari batek itaun au egin eustan bein: Zeuek zergaitik maite dozue euskerea ta Euskal-lerria? Erantzun neutsan: Zure itaun orrek ez dauka erantzunik. Nik itauntzen ba'dautzut zure ama zergaitik maite dozun, ez zeunke emongo erantzun egokirik. Ori berezko gauzea da eta berezkoa dan neurrian sagradua, itzaltasuna bear dauana.

ERASOAK

Nire euskaltasun onek beti izan ditu erasoak, beti ibilli dira nire inguruan euskaltasun au kendu-gurean. Zergaitik baiña?

Sei urte bete eta euskeraz baiño ez ekian etxetik urten nintzanean, erderazko eskola batera sartu nin-

duen, luburuak erderaz, irakaslea erdelduna.. Au erbestean esaten dogunean arritu egiten dira: Baiña zelan izan dateke ori? Zelan umeari irakatsi berak ez dakian izkuntzaz?

Gero, amaika urte bete nebazanean, urriñago joan bear izan neban ikasteko, Euskal-lerriaren barruan baiña etxetik urriñago: Amabi urte egin nebazan an ikasten eta sekula berbatxu bat ez euskuen euskeraz egin. Zergaitik eraso ori nire izakerearen aurka?

Eldu jakun lan egiteko ordua eta batera gure nor-tasuna ta askatasuna izateko sasoia be. Eta gure nagusiak alde batetik eta bestetik beti agertzen jakuzan gaztelerearen alde eta gure erri-miñaren aurka. Gure eldutasunak jokabide ori ezin izan eban onartu eta gogortasunik aundienaz abotsa jaso gendun jokabide orren aurka. Laster sortu zan eraso: Gudarostearen agintariak dei eginda epaikunde bat, erriko epailariak dei eginda beste epaikunde bat Durango'ko epaitegian eta eleizako arduradunak deituta beste epaikunde bat Eleizan. Ondorenak ez ziran ain garratzak, baiña bai illebeste espetxe-antzeko baten egin-bearra.

Eta nik ez neban nai besterik euskaldun lez bizi izatea eta bakean bizi izatea baiño. Zergaitik olako erasoak?

BAKEGINTZAN

Irurogeigarren urte inguruan eta erri-maillan, agertu ziran euskaldun bizi-biziak, Euskal-lerria bere lekuan ipiñi gura ebenak. Pozik ikusi gendun olako jokabidea, baiña gauza batek kezkatu ginduzan: Ori lortzeko bide lez gogorkeria artzen ebela. Baita kez-kagarri jakun eurak nai eben Euskal-lerria Marx'en girokoa zala jakitea. Guk, geienok, ia danok, ezetza emon geuntsan, bai elburuari eta bai bideari. Baiña gauzeak aurrera egin eban gaur daukagun giro zakkarra etorri arte. la zortzireun dira, tamalez, erri-eragin orrek erail dauzan erritarrak.

Oraintsu bakeak egiteko bideak eskiñi dira, batez be gogorkeri-zaleen aldetik. Baiña Euskal-lerriaren arerioak ez dabe nai bakerik.

Non gagoz gu euskaldun zeia, euskaldunak garalako beti eraso izan dogunok? Ba, guk antxiña egiten gendun eskaria bera egiten dogu orain be: Euskaldunoi itzi dagiskuela euskaldunak izaten. Ba-dakigu gure artean kanpotik etorriak dagozala. Ez daukagu ezer euren aurka, baiña bai eskatzen dau-tsegu eurak be guk maite dogun erria Euskalerrria, maitatu dagiela. Iparraldean eta Egoaldean, zazpi lurraldetan bizi garan euskaldunak alkartuta bizi izateko eta aurrera egiteko bidea jarraitu dagiela. Orrelan izan ezker, ba-dakigu euskaldunak ainbeste tokitan onartuak izan garana eta geuk be gure artera datozenak onartzen doguz: bakean bizi nai dogu.

Zer eskatzen dogun euskaldunok bakea egiteko?
1º: Zazpi lurraldeetan bizi dan Euskalerrria aintzat artu eta bere aurrerapena indartu, bai España'ren eta bai Frantzia'ren aldetik. Ori alderdi guztiak onartu bear daben gauzea da. Ori erriaren eskubidea da. Zaz-piak bat.

2n. Orrelan erria bat egin ondoren, erria bera sar-tuko da politikara edo jaurketara eta berak nai dauan bidea artuko dau autarkien bidez: Orain lez, autonomiak, edo askatasun osoa zazpiak bat orren bidez, edo lurralde bakoitza laterri bat besteakaz alkartuta edo... erriak nai dauana.

Ori litzake benetako erri-jaurketa edo demokrazia, ori litzake benetako bakea egiteko bidea.

Zergaitik ez dabe nai ori Frantzia'k eta España'k? Ez ete gara ba, azken baten, Europa batu baten alkar-tuko? Ez dira ba, izango, gero be alkar-lana egiteko

bideak? Beti egin izan dogu edestian alkarlan ori eta aurrerantzean be egingo dogu.

Baiña bide zuzen au artu baiño lenago eztabaidak eta ilketak izan bear dabe! Zergaitik? Gogoratu iku-riña bere lekuan ipinteko zelako alegiñak egin ziran, zenbatek bizia galdu eben. Zelan esan eban batek iku-riña legeztatzeke bere gorpuaren gaiñetik igaro-bea-rra izango zala. Ez zan izan gorpu orren gaiñetik iga-ro-bearrik, legeztatu zan eta ez da jazo ezer. Euskale-rriari askatasuna emoten ba'jako be, antzera, bakea lortu al izango da eta aurrera jarraituko dogu. Ez begi iñok izan bildurrik!

OLAZAR'tar Martin'ek

ZER ALDIZKARIA

Ordaindu, mesedez, ZER aldizkaria! (3.000 pezeta) kontu onetan:
EUSKERAZALEAK

BILBAO BIZKAIA KUTXA
Bilbao, 2095 0000 7 4 20.000 8961-5

Adiskide! Mesedez ZER aldizkaria aurrera eroaten lagundu eiguzu!
Ebagi orri onetan txarteltxu au eta eroan BBK'ra eta ordaindu 3.000 pezeta. Ez dozu ezer be idatzi bear.
Baiña aztu barik esan Kutxan zeure izena eta zeure erriarena.
Eskerrik asko!